

Голові спеціалізованої
вченої ради Д 35.052.27
у Національному університеті
«Львівська політехніка»
Доктору економічних наук, професору
Подольчаку Назару Юрійович

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

на дисертаційну роботу Малачинської Марії Йосипівни

«Державне регулювання системи перинатальної допомоги в умовах системних реформ», поданої до захисту до спеціалізованої вченої ради Д 35.052.27

на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління

за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність обраної теми дослідження.

У сучасному динамічному світі, де суспільні та технологічні зміни відбуваються з вражаючою швидкістю, гостро стоїть питання адаптації національних систем охорони здоров'я до нових умов. Особлива увага в цьому контексті приділяється перинатальній допомозі – сектору, від якого залежить здоров'я майбутніх поколінь. Вдосконалення державного регулювання в цій галузі є не тільки медичною необхідністю, але й ключем до розвитку соціальної стабільності та здорового суспільства.

Питання реформування перинатальної допомоги набуває особливої ваги у контексті глобальних реформ охорони здоров'я, що включають децентралізацію управління, оптимізацію бюджетних витрат та інтеграцію новітніх технологій. Необхідність адаптації медичної системи до змін вимагає комплексного підходу, забезпечення міждисциплінарної взаємодії та інноваційних рішень, які б допомогли покращити якість та доступність медичних послуг на цьому критично важливому етапі людського життя.

Наукове дослідження державного регулювання в цій сфері відкриває можливості для розробки та застосування нових теоретичних моделей та методик, які могли би вплинути на усі аспекти перинатальної допомоги. Це, в свою чергу, збагачує академічний дискурс та сприяє формуванню обґрунтованих політик, здатних ефективно вирішувати сучасні виклики у сфері охорони здоров'я.

З точки зору практичного застосування, вдосконалення державного регулювання може значно покращити управління ресурсами, якісну організацію медичної допомоги та розподіл фінансування. Важливим є впровадження інновацій, що дозволять вирішувати проблему неоднакового доступу до медичних послуг, підвищуючи тим самим загальну ефективність національної системи охорони здоров'я.

Соціально-економічний вплив покращення перинатальної допомоги неможливо переоцінити. Зниження дитячої та материнської смертності, підвищення якості життя молодих сімей сприятиме стабільному демографічному розвитку, зменшенню соціальних витрат та зростанню економічного потенціалу країни. Такі зміни стануть фундаментом для стійкого соціального та економічного прогресу.

Таким чином, дослідження державного регулювання системи перинатальної допомоги в умовах системних реформ є не тільки актуальним, але й стратегічно важливим завданням, яке може стати ключем до майбутнього успіху нації у формуванні здорового та заможного суспільства.

Необхідно також зазначити, що у темі дослідження «Державне регулювання системи перинатальної допомоги в умовах системних реформ» слово «система» зустрічається двічі, що на перший погляд може здатися надлишковим. Проте, детальний аналіз тексту дисертації підтверджує, що кожне з цих вживань має своє специфічне значення та відіграє важливу роль у контекстуальному змісті роботи. Перше «система» відноситься до сукупності медичних установ та організацій, що забезпечують перинатальну допомогу, тоді як друге – «системні реформи» вказує на глибокі структурні зміни, які впливають на всю сферу державного управління, включаючи охорону здоров'я. Таке використання відображає взаємодію між медичною системою та ширшими управлінськими процесами, що є ключовим аспектом дослідження. В результаті, дублювання слова «система» у темі дисертації є повністю виправданим і семантично обґрунтованим з точки зору наукового змісту та аналітичного підходу, обраного дослідником.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Для оцінювання ступеня обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій у дисертації, важливими є аспекти теоретичної обґрунтованості, емпіричної підтримки та логічності аргументації.

В основу дисертації покладено теоретичні дослідження, які забезпечують міцний фундамент для аналізу державного регулювання перинатальної допомоги. Використання різноманітних теоретичних засад дозволяє забезпечити комплексний підхід до вивчення предмета дослідження. Через глибоке занурення у фундаментальні праці у сфері охорони здоров'я, публічного адміністрування та соціальної політики, авторка відкриває нові перспективи для розуміння впливу системних реформ на перинатальну допомогу.

Дослідження не лише ґрунтується на теорії, а й включає великий за обсягом емпіричний компонент. Зібрані дані та їх аналіз забезпечують надійну емпіричну підтримку висновків. Використання статистичних методів та опитувань дозволяє авторці визначити практичний вплив реформ на якість і доступність перинатальної допомоги. Ця частина дослідження важлива для обґрунтування рекомендацій, що вони не просто теоретичні, але і випробувані практикою.

Послідовність і логічність викладу матеріалу у дисертації гарантують, що висновки та рекомендації є виваженими і виправданими. Кожне наукове положення аргументовано та систематично інтегровано в загальний контекст дослідження, створюючи зрозумілу та обґрунтовану нарративну структуру. Важливість кожної частини дослідження підкреслюється через її внесок у розуміння загальної проблематики.

Таким чином, дисертація Марії Малачинської являє собою глибоко обґрунтоване дослідження, що інтегрує усі зазначені аспекти для аналізу обраної теми. Вона не лише збагачує наукову дискусію, але й направляє практичні зусилля на поліпшення системи перинатальної допомоги в умовах системних реформ, гарантуючи її актуальність та значимість у сучасних реаліях.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів.

Оцінка достовірності та наукової новизни результатів дисертації є тими критеріями, які визначають значущість та вплив дослідження.

Достовірність результатів дисертації Марії Малачинської підтверджується за допомогою наукових методів збору та аналізу даних. Автор використовує методи кількісного аналізу, включаючи статистичні перевірки гіпотез, що дозволяє забезпечити високу релевантність і точність висновків. Емпіричні дані зібрані з надійних джерел, включаючи офіційні медичні реєстри, що додатково засвідчує достовірність дослідження.

Наукова новизна дисертації полягає в оригінальному підході до вивчення впливу системних реформ на перинатальну допомогу. Автор розробляє та впроваджує нову концептуальну модель, яка інтегрує аспекти публічного управління, охорони здоров'я та соціальної політики, щоб оцінити ефективність державного регулювання. Це дозволяє виявити нові зв'язки між управлінськими рішеннями та здоров'ям нації, особливо в умовах, коли політичні та економічні реформи значно впливають на стандарти медичного обслуговування. Крім того, дисертація пропонує нові методики оцінки якості перинатальної допомоги, які можуть бути застосовані в інших країнах, що переживають схожі реформаційні процеси.

В цілому, висока достовірність та наукова новизна роблять це дослідження важливим внеском у відповідні наукові поля, і можуть слугувати основою для подальших досліджень та розробки політик у сфері охорони здоров'я.

Повнота викладення результатів дисертації в опублікованих працях.

Марія Малачинська забезпечила вичерпне викладення результатів свого дослідження через ряд публікацій у фахових наукових виданнях. Також важливі висновки дослідження опрацьовано та опубліковано в статтях, які з'явилися у визнаних журналах, що входять до міжнародних наукових баз даних. Кожен із цих матеріалів охоплює всі ключові аспекти її роботи, забезпечуючи глибокий та систематичний аналіз здобутих знахідок. Опубліковані статті детально розглядають як теоретичні рамки, так і емпіричні дані, що були використані для підтвердження теорій або розвитку нових теоретичних підходів.

Публікації відображають всебічний аналіз досліджених питань, з особливим фокусом на практичне застосування рекомендацій у політиці та управлінні охороною здоров'я. Авторка не лише висвітлила наукові та теоретичні аспекти своєї роботи, але й акцентувала увагу на стратегічних напрямках для майбутніх досліджень, що відкриває нові перспективи для академічного та практичного розвитку в галузі.

Крім того, у роботах вдало використано критичний аналіз існуючих даних, що дозволило авторці вибудувувати аргументацію на міцному емпіричному підґрунті, забезпечуючи таким чином об'єктивність та достовірність висновків. Це сприяло високій оцінці дисертації в науковому співтоваристві і зробило значний внесок у подальше обговорення теми.

Така всебічність і глибина викладення дослідження в опублікованих працях не тільки підтверджують наукову новизну й важливість роботи авторки, але й гарантують її вплив на розвиток відповідної наукової галузі.

Дискусійні положення та зауваження й побажання щодо змісту та оформлення дисертації.

1. У дисертації використані дослідницькі методи і інструменти аналізу заслуговують на додаткове обґрунтування. Зокрема, було б корисним детальніше описати, чому обрані методи є найбільш придатними для вивчення даної проблеми та як вони впливають на надійність отриманих висновків. Це підвищило б рівень довіри до дослідження та його результатів, а також забезпечило б більшу переконливість аргументації.

2. Доцільно було б розширити аналіз зовнішніх факторів, які можуть впливати на досліджувані процеси. Врахування ширшого спектру економічних, соціальних та політичних умов могло б допомогти краще розуміти контекстуальні обмеження та чинники, що впливають на систему перинатальної допомоги. Такий підхід не лише збагатив би аналітичну базу дослідження, але й сприяв би формуванню глибшого і всебічного розуміння вивченої проблеми.

3. У дисертації не чітко визначено, яка концепція державного регулювання системи перинатальної допомоги існує сьогодні. Для підвищення ясності та аналітичної цінності дослідження, варто було б систематизувати існуючі регулятивні механізми. Це б сприяло кращому окресленню контексту змін і підкреслило б значущість нововведень.

4. У дисертації вдало представлено практично впроваджені інновації у системі перинатальної допомоги, що є значним внеском у досліджувану галузь. Однак, в роботі не повністю висвітлено, як саме ці інновації вплинули на результати перинатальної допомоги. Для підвищення інформативності та наукової цінності дисертації рекомендується доповнювати аналіз даними про конкретні зміни в результативності перинатальної допомоги після впровадження згаданих інновацій. Це дозволило б не лише краще зрозуміти ефективність запроваджених змін, але й надало б обґрунтування для подальших рекомендацій щодо поліпшення системи охорони здоров'я.

5. Варто відзначити, що присутність мовних, граматичних та орфографічних помилок не суттєво вплинула на змістовну якість дисертації. Однак, для підвищення професійного рівня дослідження та його сприйняття в академічних колах, рекомендується проводити ретельну коректуру тексту. Цей крок допоможе забезпечити високу академічну якість роботи і відобразить ретельність автора у підході до наукової діяльності.

6. Дисертація заслуговує на високу оцінку за детальний аналіз і пропозиції щодо покращення системи перинатальної допомоги. Однак, робота стала б ціннішою, якби були чітко визначені показники, що відображають стійкість цієї системи в умовах численних викликів. Виокремлення конкретних показників стійкості дозволило б краще оцінити здатність системи адаптуватися та реагувати на різноманітні зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на її функціонування.

Загальний висновок та оцінка дисертації.

Зауваження та пропозиції, висловлені щодо дисертації, переважно мають характер рекомендацій та не впливають на загальну високу оцінку роботи. Ця дисертація є вичерпним і завершеним дослідженням важливої та актуальної проблеми, що має значення для розвитку сучасного державного управління в Україні та світі. В рамках поставлених цілей та завдань, робота продемонструвала високий рівень дослідницького та методологічного підходу.

Тематика дослідження є беззаперечно актуальною; висновки та пропозиції, сформульовані в роботі, володіють науковою новизною та практичною значущістю. Результати дослідження виявили закономірності, принципи, наукові підходи та механізми, що підтверджують правильність обраної дисертаційною роботою методології. Мети дослідження досягнуто повністю, всі завдання виконано, що свідчить про глибокий та всебічний аналіз досліджуваної проблеми.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх застосування в практиці органів публічної влади, а також при підготовці та впровадженні стратегічних документів, прийнятті управлінських рішень, а також у подальших наукових дослідженнях у рамках досліджуваної тематики. Завдяки науковій новизні, актуальності та практичній значущості сформульованих положень, дисертація Малачинської Марії Йосипівни «Державне регулювання системи перинатальної допомоги в умовах системних реформ» виступає як самостійне, логічне та комплексне дослідження. Ця робота вносить значний внесок у розробку та обґрунтування методологічних основ державного регулювання системи перинатальної допомоги, що має сприяти оптимізації ресурсного забезпечення та підвищенню ефективності охорони здоров'я в цілому, допомагаючи адаптуватися до соціально-економічних викликів сучасності.

Отже, дисертація Марії Йосипівни Малачинської не тільки відповідає усім формальним та змістовним вимогам, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, яка регламентує порядок присудження наукових ступенів, але й вирізняється глибиною дослідження та новаторським підходом у вирішенні актуальних проблем державного управління. Враховуючи високий рівень наукової новизни, практичну значущість результатів, а також глибоку теоретичну обґрунтованість, Марія Йосипівна повністю заслуговує на присудження наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління, професор
професор кафедри публічного врядування
Інституту адміністрування, державного управління
та професійного розвитку
НУ «Львівська політехніка»

 Олександра ХУДОБА

